

9. Tymchenko, G.P. (2010), "Preparation of the case for trial : origins and current status ", *Chasopys Kiyivskoho universytetu prava*, no. 3, pp. 142-146.
10. Shumeyko, E.S. (2000), "Preparation of civil cases for trial", Thesis abstract for Cand.Sc. (Jurisprudence), 12.00.03, Saratov state academy of right, Saratov, Russia.
11. (1866), *Sudebnye Ustavy 20 noyabrya 1864 g. s izlozheniem rassuzhdeniy, na koikh oni osnovany, izdannye gosudarstvennoy kantselyariey* [Legal regulations of November 20, 1864 setting out their basic arguments, issued by the State Chancellery], Saint Petersburg, vol. 1, Russia.

УДК 347.1.347.21

СКЛАДНІ ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ЧИННИКИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Семенюк О.С., здобувач

*Національний університет «Одеська юридична академія», вул. Піонерська, 9, м. Одеса, Україна
Vlada20-10@mail.ru*

Досліджено поняття, ознаки й сутність інформаційного суспільства як певної частини світобудови, визначено його складові – об'єкти інтелектуальної власності, у тому числі й складні. Досліджується правова база зазначених понять із формуванням відповідних висновків і пропозицій.

Ключові слова: інформаційне суспільство, складні об'єкти інтелектуальної власності, чинне законодавство, інформація, інформаційне середовище, інформаційні технології.

СЛОЖНЫЕ ОБЪЕКТЫ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ КАК СОСТАВЛЯЮЩИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА

Семенюк А.С.

*Национальный университет «Одесская юридическая академия», ул. Пионерская, 5, г. Одесса, Украина
vlada20-10@mail.ru*

Исследовано понятие, признаки и суть информационного общества как определенной части мироздания, определены его составляющие – объекты права интеллектуальной собственности, в том числе и сложные.

Исследуется правовая база этих понятий с формированием соответствующих выводов и предложений.

Ключевые слова: информационное общество, сложные объекты интеллектуальной собственности, действующее законодательство, информация, информационная среда, информационные технологии.

DIFFICULT INTELLECTUAL PROPERTY AS A FACTOR OF INFORMATION SOCIETY

Semeniuk A.S.

*National university "Odessa law academy" str. Pioneer, 9, Odessa, Ukraine
vlada20-10@mail.ru*

Today our state is a new job – building an information society that is gaining a higher social level.

The attraction of Ukraine to the information world is an objective process. It is difficult to assume that we have left out of modern communication flows. The world needs information Ukraine, we can not do without the communicative potential of the world. This thesis is a broad understanding, it must be perceived as an objective reality, which will increasingly manifest itself in all spheres of our life.

Movement of Ukraine towards the information society requires solving several problems on a national scale. The main problems in the information sector are: low level of provision of computer equipment; underdeveloped telecommunications infrastructure, market information and knowledge and information management; low level of use in the economy of information technology; the discrepancy between the quantitative and qualitative composition of electronic information resources, funds of knowledge to the needs of the information economy and information society in General; the ineffectiveness of legal mechanisms to ensure the rights of citizens and social institutions for free access and use of information, information security of the individual, state and society; a lack of national legislation in the sphere of international relations, international law, there is an urgent need to free ourselves from the dependence of Ukraine in the sphere of imports of hardware and software.

Complex objects of intellectual property are defined independent of the information society technologies by which it is developed and improved, while these technologies are the quality parameters (indexes and indicators) that need to be synchronized, systematized, and permeated with a common methodology and a common purpose.

Important in the modern period information development are complex objects of intellectual property in the form of a scientific result, applied scientific results, scientific (experimental) development.

Key words: information society, most complicated intellectual property rights, current legislation, information, information environment, information technology.

Починаючи із середині ХХ ст., світ перейшов в еру інформатизації: інформація, її використання й захист стали передумовою будь-якого виробництва, а отже, шляхом економічного добробуту будь-якої країни.

Науково-теоретичні дослідження у сфері, що розглядається, представлені роботами вітчизняних і зарубіжних фахівців: І. Гамрецького, В. Залізняка, Б. Корміч, В. Ліпкана, Ю. Максименко, О. Молодцова, М. Недопитанського, О. Оніщенко, О. Проскуріної, О. Рубанець, О. Чуприни, О. Харитонові, О. Шепети та інших.

Сьогодні перед нашою державою стоїть нове завдання – будівництво інформаційного суспільства, тобто здобуття вищого соціального рівня. Тяжіння України до інформаційного світу – об’єктивний процес. Важко навіть припустити, щоб ми лишилися поза сучасними комунікативними потоками. Світу потрібна інформаційна Україна, нам же не обійтися без комунікативного потенціалу світу. Ця теза варта широкого осмислення, її необхідно сприймати як об’єктивну реальність, яка дедалі більше проявлятиметься в усіх сферах нашого життя. Водночас вона привносить певний дискомфорт, особливо для панівних прошарків суспільства, оскільки та прозорість, яку містить у собі ідея інформаційності, вимагає радикально іншої стилістики поведінки й управління [1, с. 45].

Метою статті є аналіз інформаційного суспільства з визначенням його ознак та певних самостійних складових – об’єктів інтелектуальної власності, а саме складних.

На сучасному етапі теза про інформаційну Україну виглядає утопічною, оскільки нам ще важко неозброєним оком розгледіти інформаційне наповнення наших реалій. Крім того, не сформовано остаточного визначення поняття «інформаційне суспільство», тому ініціативні групи по-різному трактують його. Наприклад, родоначальник комп’ютерної ери Б. Гейтс передусім наголошує на технологічній складовій: наявність персональних комп’ютерів, підключення до мережі Інтернет тощо. Американський соціолог Д. Белл дотримується суто виробничого аспекту: поступовий занепад виробництва товарів як основної форми економічної діяльності й заміна його виробництвом послуг, пов’язаних насамперед з охороною здоров’я, освітою, управлінням. Поширеним є також розуміння інформаційного суспільства як відкритої та прозорої соціальної системи [2, с. 239].

Специфіка образів інформаційного суспільства у свідомості людей полягає в недостатній цивілізаційній, ідеологічній, політичній визначеності місця інформаційної перспективи в розвитку країни. Недостатньо існує розробок у галузі досліджень інформаційного суспільства. У суспільній свідомості панують стереотипи, що зводять інформаційне суспільство до розвитку інформаційних і телекомунікаційних технологій. О. Рубанець зазначає: «Це своєрідний штамп, що повторюється в усіх без винятку публікаціях і висловлюваннях у ЗМІ. Проте, на відміну від звичайного стереотипу, що схематизує й догматизує певні риси конкретних суспільних явищ, особливість цього стереотипу полягає в тому, що на його основі схематизують не тільки безпосередній об’єкт, відтворений у стереотипі, тобто вказані технології, а й технологізують усі системні прояви, перетворюючи політичні, соціальні й культурні процеси управління та ті, які протікають у суспільній свідомості, у справжню арену дії, пов’язаних із цими стереотипами уявлень» [3, с. 29].

Усе це свідчить про перехід від стереотипів інформаційних і телекомунікаційних технологій до виникнення технологічної й комунікативної парадигми, що охоплює суспільство як відкриту систему, і розробку нової соцієнтальної парадигми. Вона, зберігаючи здоровий прагматизм науково-технічних інновацій у розвитку цифрових технологій і засобів зв’язку в Україні, має орієнтуватися на розробку соціальних аспектів використання вже існуючих комп’ютерних систем і мереж та на державну й політичну підтримку розвитку когнітивного освітянського, науково-дослідного потенціалу українського суспільства в напрямі створення все більш досконалих програмних систем із широким спектром виконання ними соціальної функціональності організацій, інституцій, корпоративних структур. Якщо стереотип інформаційних технологій як засобів переробки, зберігання інформації та створення інформаційних продуктів орієнтував на виникнення в суспільстві окремого інформаційного сектору, то соцієнтальна парадигма зорієнтована на розвиток когнітивної операційності програмних систем як основи внутрішньої (управлінські, виробничі функції) і зовнішньої, оберненої до людини та потреб, соціальної функціональності; відтак вона націлює на створення інформаційного суспільства, що охоплює всі підсистеми й елементи. Якщо технологічна й комунікативна парадигма, акцентуючи

увагу на інформації як субстанції нового суспільства, розуміла розвиток інформаційного суспільства як віртуалізацію людської життєдіяльності, то соціентальна парадигма акцентує на задоволенні реальних потреб людини (освіти, професійної орієнтації, охорони здоров'я, медицини тощо), на наданні їй реальної допомоги. З технічної й технологічної точки зору вже існують передумови для цього: розробляється мультимедійне й дистанційне навчання, експертні системи професійної орієнтації, створено госпітальні інформаційні системи, телемедицину тощо. Необхідні зрушення в парадигмі мислення [4, с. 9]. Тут можливим є застосування складних об'єктів інтелектуальної власності у вигляді наукового результату, науково-прикладного результату, науково-технічної (експериментальної) розробки, поняття яких розкриває Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [5]. Складові частини зазначених об'єктів підлягають самостійному практичному існуванню й використанню.

Таким чином, на сьогодні проблема вивчення та гармонізації інформаційного суспільства набуває надзвичайного значення.

Ключовим моментом і важелем інформаційного суспільства є інформація, стосовно якої в Україні діє Закон «Про інформацію» [6] та інші законодавчі акти з питань визначення, використання й захисту інформації, підписано низку указів Президента України, інших відомчих актів. В Україні з 2003 р. почав працювати єдиний веб-портал Кабінету Міністрів України – уведено в дію першу лінію «електронного уряду». Також в Україні створено Інформаційно-аналітичний центр, який є робочим органом Ради національної безпеки і оборони України [7]. Закон України «Про інформацію» регулює відносини щодо створення, збирання, отримання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації та містить деякі дефініції стосовно зазначених положень. На нашу думку, доречно доповнити ст. 1 зазначеного закону поняттям інформаційного суспільства як певного соціально-правового суспільства, що за допомогою мас-медійних засобів (технологій інформаційного суспільства) на підставі програмування та планування визначає й реалізує пріоритетні економічні потреби держави.

На сьогодні вже визначилися світові моделі розвитку інформаційного суспільства: європейська, латиноамериканська, азійська. Усе це зумовлює вивчення природи, якісних характеристик та особливо динаміки інформаційного суспільства (далі – ІС) як об'єкта наукового дослідження [8, с. 224].

ІС – багатоаспектне поняття, що допускає можливість існування багатьох визначень. Зокрема, зазначають, що ІС – об'єктивно зумовлений ступінь розвитку людства, на якому електронні інформаційні ресурси визнаються найбільш значущими ресурсами, виробництво й споживання яких є найважливішим видом суспільної діяльності. Виходячи із цього, виділяються такі основні ознаки ІС: формування та функціонування інформаційної економіки; високий рівень інформаційних потреб членів суспільства та спроможність їх задоволення для основної маси населення; високий рівень інформаційної культури; вільний доступ кожного члена суспільства до інформації, крім ситуацій, пов'язаних із безпекою особистості, суспільних груп і всього суспільства [9, с. 152].

Матеріально-технічною основою формування зазначених ознак суспільства є технології інформаційного суспільства (далі – ТІС): Інтернет, мобільна телефонія, супутниковий зв'язок, інформаційні й комунікаційні системи та технології. У сучасному світі ТІС відіграють роль універсального та багатофункціонального інструменту розвитку держави й суспільства. ТІС прямо чи опосередковано застосовуються в усіх сферах діяльності. Складні об'єкти інтелектуальної власності є певними самостійними технологіями інформаційного суспільства, за допомогою яких воно розвивається й удосконалюється. Саме зазначені технології є якісними параметрами (індексами й індикаторами), які мають бути синхронізовані за всіма документами інформаціологічної тематики та пронизані єдиною методологією та спільною метою [10, с. 68].

Найінтенсивніше зростає роль інформації у сфері економіки. ТІС значно прискорюють і водночас здешевлюють будь-які економічні операції та трансакції, стимулюють виробництво інтелектуальних продуктів, сприяють організаційним інноваціям. На цьому етапі розвитку людства ТІС визначають економічну продуктивність і конкурентоспроможність фірми, регіону, нації. Глобальна інформаційна мережа, що об'єднує економічних агентів із різних видів діяльності (виробництва, споживання, циркуляції товарів і послуг, а також елементів економічного процесу – праці, капіталу, ринків, інформації та технологій), створює принципово нову основу для функціонування економіки, яку М. Кастельєс називає інформаційною, на

відміну від своїх попередників, які називали її інформаційною. Цим він підкреслює, по-перше, що інформація та знання стали прямою продуктивною силою матеріального виробництва, а не тільки елементом виробничого процесу, по-друге, нерозривний зв'язок між розвитком економіки та глобалізацією, яка базується на новітніх досягненнях у галузі інформаційно-комунікативних технологій. І хоча міжнародна економіка ще не є глобальною, основна тенденція її формування базується на принципі глобалізму. Нерівномірність глобалізації в масштабах планети визначається різними можливостями доступу країн і регіонів до інформаційних технологій. У сучасному світі це стає також однією з основних причин їх нерівності в різних аспектах суспільного життя як у масштабах планети, так і в масштабах окремої країни, регіону [11, с. 70].

Рух України до ІС потребує вирішення низки проблем національного масштабу. Основними проблемами інформаційної сфери є такі: низький рівень забезпеченості населення комп'ютерною технікою; нерозвиненість телекомунікаційної інфраструктури, ринку інформації та знань, інформаційного менеджменту; низький рівень використання в економіці інформаційних технологій; невідповідність кількісного та якісного складу електронних інформаційних ресурсів, фондів знань потребам інформаційної економіки й інформаційного суспільства в цілому; недовірливість правових механізмів забезпечення прав громадян і соціальних інститутів на вільне отримання та використання інформації, забезпечення інформаційної безпеки особи, держави, суспільства; невідповідність національного законодавства у сфері інформаційних відносин міжнародному праву; нагальна потреба звільнитися від залежності України у сфері імпорту технічних і програмних засобів.

Сучасний період України пов'язаний із пошуком необхідного шляху до інформаційного суспільства, до початку постіндустріальної цивілізації. Проблема цінностей сьогодні стає головною в пошуках нових стратегій цивілізаційного процесу для України. Сценарій цього руху передбачає вироблення нової стратегії реформ, що сьогодні й відбувається.

Можливості трансформації, мабуть, лежать більше в площині внутрішнього розвитку нашого суспільства. Тому сьогодні важливо виявити точки прояву нових цінностей, які можуть змінити колишню стратегію розвитку соціуму. Для цього необхідні не лише політичні умови, а й належне правове забезпечення розвитку інформаційного суспільства. У цій сфері відбувся певний прогрес. У 1998 р. було зроблено один із важливих кроків: прийнято Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації», зміни й доповнення до якого внесено в 2013 р. Було визнано, що загальна ситуація в галузі інформатизації не може бути визнана задовільною, причому не лише через кризові явища в економіці, а й тому, що рівень інформатизації українського суспільства, порівняно з країнами Заходу, становить лише 2-2,5%. Відзначено також технічне відставання телекомунікаційних систем, мереж передачі даних тощо [12]. Згаданий закон визначив шляхи національної програми інформатизації, а також стратегію розв'язання проблеми забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, оборонної, національно-культурної та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення. Національна програма включає Концепцію Національної програми інформатизації; сукупність державних програм з інформатизації; галузеві програми та проекти інформатизації; регіональні програми й проекти інформатизації; програми та проекти інформатизації органів місцевого самоврядування.

Національна програма інформатизації формується з врахуванням довгострокових пріоритетів соціально-економічного, науково-технічного, національно-культурного розвитку країни й світових досягнень у сфері інформатизації та спрямована на розв'язання найважливіших загальносуспільних проблем (забезпечення розвитку освіти, науки, культури, охорони довкілля та здоров'я людини, державного управління, національної безпеки й оборони, демократизації суспільства) і створення умов для інтеграції України у світовий інформаційний простір. У зв'язку із цим доречним є визначення інформаційно-правового середовища як системного утворення, центральна ланка якої – людина, соціально-правова активність якої спрямована на сприйняття, здійснення й відтворення правових настанов. Система суспільних зв'язків і відносин, що відображає взаємодію людей у сфері суспільного життя, окресленого правом, є головною, необхідною та суттєвою в розумінні інформаційного правового середовища. У цьому значенні інформаційне правове середовище є плинним у просторі й часі процесом руху правових зв'язків і відносин. Отже, у зазначеному контексті інформаційне правове середовище – це сукупність форм, змісту, уявлень, оцінок тощо чинного права в просторовому й часовому

вимірах, соціальному русі відповідно до дії інформаційного правового простору певного суспільства [13, с. 21].

Серйозним правовим кроком у розвитку інформаційного суспільства стала Постанова Верховної Ради України «Про Рекомендації парламентських слухань з питань розвитку інформаційного суспільства», у якій було рекомендовано Кабінету Міністрів України під час підготовки програм його діяльності, а також вироблення проектів державних програм економічного й соціального розвитку країни та проектів законів про Державний бюджет України на наступні роки, інших проектів законів України, прийняття нормативно-правових актів, які стосуються питань розвитку інформаційного суспільства враховувати рекомендації, зауваження та пропозиції, висловлені учасниками парламентських слухань [14].

Насамперед рекомендовано розробити національну стратегію розвитку інформаційного суспільства в Україні та план дій із її реалізації; включити основні питання з розбудови інформаційного суспільства до програм діяльності Кабінету Міністрів України, проектів державних програм економічного й соціального розвитку країни; забезпечити комп'ютерну грамотність населення, передусім шляхом створення освітньої системи технологій у формуванні всебічно розвиненої особистості; створити національну інформаційно-комунікаційну інфраструктуру й досягти інтеграції її зі світовою інфраструктурою. При цьому Прогнозні та програмні документи економічного й соціального розвитку розробляються на основі комплексного аналізу демографічної ситуації, стану використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалу, конкурентоспроможності вітчизняної економіки, оцінки досягнутого рівня розвитку економіки й соціальної сфери та з урахуванням впливу зовнішніх політичних, економічних та інших факторів і очікуваних тенденцій зміни впливу цих факторів у перспективі. Показники прогнозних і програмних документів економічного й соціального розвитку є орієнтиром для розроблення суб'єктами підприємницької діяльності власних прогнозів, планів, бізнес-планів та інших документів [15].

О. Проскуріна слушно зазначає, що необхідно вдосконалити інформаційне законодавство, норми якого регулюють і закріплюють складні об'єкти інтелектуальної власності, привести його у відповідність до правил, визначених міжнародно-правовими актами; розробити концепцію інформаційного законодавства, яка регулюватиме послідовність підготовки відповідних нормативно-правових актів, їх склад і змістові вимоги до цих документів, пропозиції щодо внесення змін до цивільного, адміністративного та кримінального законодавства, пов'язаних з урахуванням особливостей розвитку інформаційного суспільства. Необхідно також створити Інформаційний кодекс України [16, с. 63].

На нашу думку, зазначений кодифікований нормативно-правовий акт дасть змогу уніфікувати законодавство щодо інформаційного суспільства та визначить основні його поняття, напрями розвитку й удосконалення.

Системний аналіз поняття та складових інформаційного суспільства дозволяє визначити його в широкому значенні як суспільну інформаційну складову світобудови та у вузькому значенні як сферу застосування, обігу й використання об'єктів інтелектуальної власності, у тому числі складних. Як правило, найбільш поширеними складними об'єктами інформаційного суспільства є комп'ютерні програми, бази даних, тобто сукупність даних, матеріалів або творів, представлених у машино-зчитуваній формі; науково-технічна інформація, збережена на яких-небудь носіях, або публічно оголошені результати науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, іншої науково-технічної й виробничої діяльності, зафіксовані у формі, що забезпечує можливість їх відтворення, використання, обігу й поширення.

Складні об'єкти інтелектуальної власності є певними самостійними технологіями інформаційного суспільства, за допомогою яких воно розвивається й удосконалюється, при цьому зазначені технології є якісними параметрами (індексами й індикаторами), які мають бути синхронізовані, систематизовані та пронизані єдиною методологією й спільною метою.

Важливе значення на сучасному етапі інформаційного розвитку країни мають складні об'єкти інтелектуальної власності у вигляді наукового результату, науково-прикладного результату, науково-технічної (експериментальної) розробки, поняття яких розкриває Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Складові частини зазначених об'єктів підлягають самостійному

практичному існуванню й використанню. Стосовно цього, вважаємо, варто внести відповідну тезу у вигляді змін до зазначеного закону.

ЛІТЕРАТУРА

1. Недопитанський М. Україна інформаційна : утопія чи реальність / М. Недопитанський // Віче. – 2003. – № 2 (131). – С. 44-51.
2. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура : глобальний підхід / Дж. Лалл. – К. : К.І.С., 2002. – 264 с.
3. Рубанець О.М. Інформаційне суспільство : від технологічної й комунікативної парадигми до соціентальної / О.М. Рубанець // Практична філософія. – 2003. – № 3. – С. 28-34.
4. Гамрецький І. Гармонізація інформаційного суспільства у світлі сучасних освітніх концепцій / І. Гамрецький // Рідна школа. – 2006. – № 3. – С. 8-10.
5. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 13 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165.
6. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.
7. Про Інформаційно-аналітичний центр : Указ Президента України від 12 квітня 2014 р. // Офіційний вісник України від 29.04.2014 р. – 2014. – № 33. – Ст. 878.
8. Винарик Л.С. Информационная культура в современном обществе : учеб. пособие / Л.С. Винарик, Я.Г. Берсуцкий, А.Н. Щедрин. – Донецк : Институт экономики промышленности, ДИЗХП, 2003. – 322 с.
9. Басв В.В. Розуміння нової парадигми електронного врятування на місцевому рівні / В.В. Басв // 36. наук, праць УАДУ при Президентові України / за заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К. : Вид-во УАДУ. 2003 – Вип. 1. – С. 151-158.
10. Перов Д. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні / Д. Перов, В. Кір'ян // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 8. – С. 67-71.
11. Молодцов О.В. Інформаційне суспільство – вектор розвитку української держави / О.В. Молодцов // Статистика України. – 2005. – № 1. – С. 69-73.
12. Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04 лютого 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27-28. – Ст. 182.
13. Оніщенко О. Інформаційно-правовий простір : проблеми формування, розвитку, аналіз позитивних і негативних впливів на правосвідомість суспільства та особистості / Н. Оніщенко // Віче. – 2012. – № 17. – С. 20-23.
14. Про Рекомендації парламентських слухань з питань розвитку інформаційного суспільства в Україні : Постанова Верховної Ради України від 01 грудня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 15. – Ст. 131.
15. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 березня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 25. – Ст. 195.
16. Проскуріна О. Політико-правові аспекти розвитку інформаційного суспільства в Україні / О. Проскуріна // Політичний менеджмент. – 2006. – № 3. – С. 62-68.

REFERENCES

1. Nedopitanskyi, M. (2003), "Informational Ukraine : utopia or reality", *Viche*, no. 2 (131), pp. 44-51.
2. Lall, James (2002), *Mas-media, komunikatsiya, kultura : globalnyi pidkhid* [Mass media, communication, culture : global approach], Kyiv, Ukraine.
3. Rubanets, O.M. (2003), "Information society : from technological and communicative paradigms to societal", *Praktychna filozofiya*, no. 3, pp. 28-34.

4. Hamretskyi, I. (2006), "Harmonisation of the information society in the light of modern educational concepts", *Ridna shkola*, no. 3, pp. 8-10.
5. "On Scientific and Scientific Technical Activities : Law of Ukraine of December 13, 1991", *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 1992, no. 12, art. 165.
6. "On Information" : Law of Ukraine of October 2, 1992, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 1992, no. 48, art. 650.
7. "On Information and Analytical Centre" : Order of the President of Ukraine of April 12, 2014, *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*, 2014, no. 33, art. 878.
8. Vinarik, L.S., Bersutskiy, Ya.G., Shchedrin, A.N. et al. (2003), *Informatsionnaya kultura v sovremennom obshchestve : ucheb. posobie* [Information culture in modern society : teaching aid], DIZHP, Donetsk, Ukraine.
9. Basv, V.V. (2003), "Understanding the new paradigm of e-government at the local level", *Zbirnyk naukovykh prats UADU pry Prezidentovi Ukrainy* [Collection of scientific works of the National Academy for Public Administration under the President of Ukraine], Vyd-vo UADU, Kyiv, Ukraine, iss. 1, pp. 151 -158.
10. Perov, D. and Kiryan, V. (2013), "Strategy of information society development in Ukraine", *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, no. 8, pp. 67-71.
11. Molodtsov, O.V. (2005), "Information society – vector of development of the Ukrainian state", *Statystyka Ukrainy*, no. 1, pp. 69-73.
12. "On the Concept of National Informatization Program" : Law of Ukraine of February 4, 1998, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 1998, no. 27-28, art. 182.
13. Onishchenko, O. (2012), "Information and legal space : problems of formation, development, analysis of positive and negative impacts on the aense of justice of society and the individual", *Viche*, no. 17, pp. 20-23.
14. "On recommendations of parliamentary hearings on the development of information society in Ukraine" : Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine of December 1, 2005, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 2006, no. 15, art. 131.
15. "On State Forecasting and Elaboration of Ukraine's Economic and Social Development Programs" : Law of Ukraine of March 23, 2000, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 2000, no. 25, art. 195.
16. Proskurina, O. (2006), "Political and legal aspects of the development of information society in Ukraine", *Politychni menedzhment*, no. 3, pp. 62-68.

УДК 347.918.1/2

**ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

Сулима А.А., студентка

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
вул. Володимирська, 60, м. Київ, Україна
sulimaann@gmail.com*

Досліджено природу проваджень у справах про оскарження рішень третейських судів України, проаналізовано нормативну базу, яка регулює відносини з оскарження рішень третейських судів, виявлено основні теоретичні та практичні проблеми, які виникають у процесі оскарження.

Ключові слова: провадження, стадія, третейський суд, оскарження, підсудність, судочинство.